

טיב הקהילה

פר' האזינו יו"ב
ח' תשרי תשפ"א

המנים לפי אופק דושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הדרה"ג	5:56
מוצש"ק	7:07
ר"ת	7:42

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א'	8:45
סוק"ש ב'	9:30

המנים לפי שיעון קיץ

נתיק מס':

534

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

ויקבלו עול מלכותך עלינו

מלפניו להענישם בעונש גדול ורם כזה של חורבן הבית על שלא ברכו בתורה תחלה שהוא לכאורה עבירה קלה.

ומתוך שם הבית, כי נראה דכונתה ה' יתברך מעולם היתה שנהיה עוסקים בתורה כדי שתתעצם נשמתנו בעצמות ורוחניות וקדושת מקור מוצא התורה כדי שתתדבק נשמתנו וגופינו בתורה, ואם היו עוסקים בתורה על הכוונה הזאת היו המה מרכבה והיכל לשכינתו יתברך, אבל עתה שעברו חוק זה שלא עסקו בתורה כי אם לצורך הדברים הגשמיים להנאתם לידע הדינים לצורך משא ומתן גם להתגאות להראות חכמתם, ולא נתכוונו להתעצם ולהתדבק בקדושת ורוחניות התורה ולהמשיך השכינה למטה בארץ כדי שתעלה נשמתם למדרגה גדולה, הנה בזה עשו פירוד שנסתלקה השכינה מן הארץ, וזה היה גורם חורבנה ואבידתה, כי בשעה שבאו לפתוח בעסק התורה היה להם לברך לפניו יתברך ולהודות לו על נתינת התורה לעמו ישראל כדי שיהיו דבקים בקדושתה ובשכינתו יתברך.

מה נראה המקום הזה

ענין נוסף נרמז בתוך הכתוב, כי כשנמצאים בבית התפילה אשר שם הוא המקום המיועד לקיים **פי שם אקרא'**, הרי צריך האדם להיות במורא ובפחד מקדושת המקום, ולהתנהג כמהלך בבית המלך בכבוד וביראה, וזה אשר מסיים בפסוק - **'הבו גִּדְל לְאֱלֹקֵינוּ'**, כלומר כי במקום אשר קוראים אל ה' ומזכירים את שמו, שם תהא רעהה וגדלה לאלוקינו, כנפסק בשו"ע (או"ח הל' בית הכנסת סי' קנא א) בתי כנסיות ובתי מדרשות, אין נוהגין בהם קלות ראש כגון שחוק והיתול ושיחה בטילה. כך אף החמירו ביותר שלא לדבר בשעה שמתפללים עד שנכתב על המדבר כי גדול עונו מנשוא וגוערים בו. והרי הדברים קל וחומר, ומה בתוך ביתו של מלך בשר ודם - מתנהגים בהיכלו כולו אומר כבוד, ומתייראין לדבר בו מילי דעלמא או לשחק בו, על אחת כמה וכמה כשמדובר בהיכל המלך - מלכו של עולם, כמה מן הראוי לכבד את מקום התפילה בפרט בעת התפילה, להראות את יקרת וגדולת המקום על ידי שיקדים ויהיה מהעשרה הראשונים הנוטלים שכר כנגד כולם, ולשמור את קדושת בית הכנסת בכבוד הראוי, להתפלל כמנהג מעות - בזה מראה כמה חשוב לו וכמה יקר בעיניו התפילה בבית ה'.

כן כתב בעל המסילת ישירים (פרק יט) בגדול הפלגת מעלת האדם בעומדו בתפילה בכתבו, כי בכדי לקיים מצוות 'שיתי' ה' לנגדי תמיד' כפשוטו, הרי דרוש מדרגות רמות ומופלאות ואיך פסק המחבר הלכה זו למעשה לכל בני האדם, אלא מתוך שבשעת התפילה ניתן לבוא לידי מדרגה זו בניקל - על ידי שיתפלל בכוונה וכעומד לפני המלך, אזי באמרו לשון נוכח 'ברוך אתה ה', בכך מקיים בעצמו מצוות 'שיתי' באופן השווה לכל נפש.

ועל ידי שנקיים את כל זאת, נזכה בוודאי להיכתב ולהיחתם בספרן של צדיקים גמורים, ונזכה שתפילותינו יעשו פירות להיפקד ולהיושע בדברי ישועה ורחמים לטובה בכל העניינים, שנה טובה וברוכה, שנה טובה ומתוקה.

בעת שהעמיד ה' את השמים ואת הארץ על מנת שישמשו עדות לכל באי עולם, ויכריזו בקיומם כי כרת ה' ברית עם עמו ישראל, שלא תשתכח מהם תורה לעולמי עד ולנצח נצחים כמו שנאמר: **'וְעַתָּה כָּתְבוּ לָכֵן אֶת הַשְּׁרָה הַזֹּאת וְהוּא לְמַעַן תִּזְכְּרוּ לִי הַשְּׁרָה הַזֹּאת לְעַד בְּבִי יִשְׂרָאֵל'**, נאמר בין הכתובים את הפסוק אשר בו מקדימים ופותחים את תפילת העמידה: **'פִּי שֵׁם אֶקְרָא הִבּו גִּדְל לְאֱלֹקֵינוּ'**.

להגדיל שמו הגדול

אפשר לפרש בדרך רמז, כי הכתוב בא לומר כי כשמזכירים את שם ה' וקוראים בשמו הגדול, הרי נתן האדם כביכול גדולה ויקר לאלוקיו בכך שמגדיל את שמו הנשגב והנורא, בפרט בימים הללו ימי התשובה הזמן גרמא שנקבל את עול מלכותו עלינו, כאשר תחזינה עינינו בתפילות אלו הימים אשר כולם מלאים וגדושים בבקשות אודות המלכת מלכו של עולם, שימלוך עלינו בכבודו ובהדר גאון עוזו ורוממותו, ושיכירו וידעו כל העולם כולו כי ה' הוא האלוקים, עד שיבשו ויבהלו כל האומות ויפול פחדו הנורא עליהם, אז ימלא כבוד ה' את כל הארץ.

כן אף ניתן לראות הלכה למעשה בהלכות הנוגעים לאלו הימים, כי בעת ששוכח אדם בתפילתו לבקש על עצם חייו בבקשות 'זכורנו לחיים' 'בספר החיים', הרי אינו צריך לחזור על תפילתו, ואילו בעת אשר יטעה וישכח לסיים בברכה שלישית את הסיום 'המלך הקדוש' אלא יאמר בשגגתו הא-ל הקדוש, נפסק בשו"ע כי לא יצא ידי חובת התפילה וצריך לחזור על עומדו ולשוב להתפלל, כי זאת עיקרו של עבודת עשיית להמלך את ה' ובפרט בראשית השנה וביום הכיפורים. הרי שעיקר עבודת אלו הימים הוא לקיים 'הבו גדל לאלוקינו', לרומם את כבוד ושם ה' אלוקינו ולהמליכו מלבד על כל העולם כולו, גם עלינו על כל רמ"ח איברינו ושס"ה גידינו על כל מעשינו ומחשבותינו, כשמחד גיסא נירא ונפחד ממנו, ומאידך לקבל עול מלכותו עלינו באהבה ובשמחה כראוי לבניו של מקום, עד שנבוא בשמיני עצרת לידי מדרגת 'אתה הראית לדעת'.

שלא בירכו בתורה תחילה

עוד זאת נלמד ממקרא זה, את גודל החיוב והמצווה לברך בכל יום ויום ברכות התורה קודם הלימוד התורה, כדאיתא בגמ' (ברכות כא א) מניין בברכת התורה לפניו מן התורה, שנאמר: **'כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלוקינו'**. כלומר כי כשמזכירים את דברי ה' בתורתו מוטל עלינו לתת גודל וברכה לאלוקינו, כפי המובא בגמרא בבירור טעם וסיבת החורבן הנורא ושריפת בית מקדשינו, וקא מקשה קרא - **'על מה אָבְדָה הָאָרֶץ'**, ומתוך הנביא **'על עֶזְבֶּת אֶת תּוֹרַתִּי'**, ומבאר הגמרא כי אין הכוונה לומר שמשמ עזבו את התורה, אדרבה למדו ונתייגעו בה, אלא זאת יען אשר לא ברכו בתורה תחילה, כלומר באותה עת שקודם החורבן לא ברכו על התורה בתחילת הלימוד, אלא למדו בלא ברכה. וטעם הדבר כי בזה שלא בירכו קודם הלימוד נראה לזלזול בקדושת התורה, וגורם להיפך מכבוד התורה ונותנה, כפי שביאר הב"ח באריכות הדברים (אורח חיים סי' מז) בהקשותו, למה יצא כזאת

טיב המערכת

• והתורו את חטאתם •

אדם אחד חטא כלפי המלך והעמידהו לדין לפני המלך, והנה פותח האיש את פיו ומתחיל למנות את כל חטאיו שעשה מעודו עד היום הזה, ולבסוף הוא מבקש ומתחנן מהמלך, היות והוא מתחרט כעת על כל מעשיו, והוא מבטיח שיתור לא ישוב עוד לכסלה ולא יעשה עוד כאותם המעשים, ועל כן הוא מבקש מהמלך שיתן אותו ויסלח לו על כל חטאתו, האם יעלה על הדעת שיסלח לו המלך ויציאו זכאי בדין? הרי מבינים אנו כי במקרה הטוב אם המלך הוא רחמן גדול מאוד, אזי יורה להפחית מעט בענשו, יען כי הוא רואה את כוונתו הטובה ועומק חרטתו, אך פטור בלא כלום, היכן נשמע כדבר הזה!? הקב"ה נתן לנו במתנה את יום הכיפורים, זהו דבר שאין לו אח ורע בשום מקום, שאדם פורט את כל חטאיו ומכה על ליבו 'על חטא' ומתחרט עליהם, והקב"ה אומר 'סלחתו כדברך'.

אבל זאת עלינו לדעת כי עניין זה של אמירת הווידוי וקבלת הסליחה אינו פועל באופן אוטומטי, זה לא שאומרים את סדר הווידוי ומיד הקב"ה מוחל, למען האמת סדר הווידוי נועד רק כדי לעזור לנו יען כי אין ביכולתנו מספיק דעת לבטא את חטאינו, אבל הווידוי האמיתי הוא זה שבתוך הלב, שהרי הווידוי הוא אחד משלושת חלקי התשובה: וידוי, חרטה, וקבלה לעתיד, וכשם שהחרטה והקבלה לעתיד צריכים להיות מעומק הלב, כך גם על הווידוי לבוא 'מעומקא דליבא'.

וראוי להביא את דברי ה"סוד ושורש העבודה: **'איך לא יבוש האדם בפני עצמו לומר הווידוי רק בשפתיו בלי הרהור תשובה אמיתית בליבו, או ואבוי לנפשו, במה סר חטאתו ועונו תכופו, אם בווידוי פה ודברים בלא לב ולב יתרצה לפני המבין כל תעלומות לב? ואדרבה, הרי הוא מוסיף על חטאתו פשעו!'** הנה נהיה חכמים ונצל כראוי מתנה זו שנתן לנו הבורא ית"ש, מצוות הווידוי שזו מצווה מדאורייתא, כמ"ש 'התוודו את חטאתם', ונבקש מהבורא ית"ש שיענה לנו רק מילה אחת: 'סלחתו'.

(נתיב טיב המערכת - יום הכיפורים)

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

מוצאי יום הכיפורים

א. אין מסיירין תפלת עד אחר תפילת ערבית של מוצאי יום"כ (מ"ב ס"י י"ח סק"ט).
 ב. טעה ואמר המלך הקדוש אינו חוזר (היי"א כ"ד ס"א). וכן אם טעה ואמר המלך המשפט אינו חוזר (מ"ב ס"ב ק"ח סק"א).
 ג. טעה ואמר זכרנו וכו' מי כמוך וכו' וכתוב וכו' בספר חיים וכו', אם לא אמר עדיין וכתבנו וכדו' אינו חוזר, דהוא שבח בעלמא, אבל אם אמר כתבנו שזה שייך רק בעשיית, הי"ז חוזר לראש הברכה, ואם סיים הברכה אינו חוזר (מ"ב ס"ב ק"ח סק"א).
 ד. מתפללים תפלת ערבית, ואומר הבדלה בחונן הדעת (שר"ע ס"י תרכ"ד ס"א).
 ז. צריך להוסיף מחול על הקדוש גם ביציאתו, שימתינו מעט אחר יציאת הכוכבים, דהיינו עד שיראו ג' כוכבים קטנים ורצופים, ותוך הזמן הזה אסור באכילה ורחיצה וסיכה ושאר העניינים, ובכלל זה שלא יטול הידים כרגיל קודם התפילה (מ"ב ס"ב ס"ט).
 ו. אין שיעור להוספה זו, ולכן כיון שמתפללים אחר צה"כ מותרין בכולן, אף שעדיין לא הבדילו על הכוס, חוץ מאכילה ושתי' שאסור קודם הבדלה, ואפילו כשחול בחול (מ"ב ס"ט סק"א).

הבדלה

ז. טוב להבדיל במוצאי יום הכיפורים בעודו לבוש עם הקיט"ל, והוא ע"פ סוד (אלף המעגל סק"ח).
 ח. מבדילין על הכוס, ואין מברכין על הבשמים כמו בכל מוצאי יום טוב.
 ט. מברכין על האור במוצאי יום הכיפורים בהבדלה, והטעם לפי שפסקה הנאות בו ביום, שכל היום לא היו יכולין להשתמש בו ועכשיו הותר לו, להורות שיום זה היה קדוש יותר משאר ימים טובים, שהיה אסור להבעיר בו אש, ועכשיו הותר. ולכן אין לברך אלא על נר ששבת מבעוד יום, או על האור שנדלק מן הגר ששבת, וכן מותר להדליק נר מגחלים ששבתו ולברך עליו, אבל אין מברכין על האור שהוציאו עתה מן האבנים או מעצי גפרית שקורין שוועבעל"ץ וכל כה"ג, ואפילו על אור שהדליקו ממנו אין להקל (שר"ע ש"ס ומ"ב נביהל"ט).
 י. על נר יאריצייט אין לברך שאינו עשוי להאיר רק לזכר נשמת המת (מ"ב ס"י ה"צ סק"ט), נר של בית הכנסת יש אומרים שאין להבדיל עליו, אלא מדליקין נר אחד ממנו, והנכון להבדיל על שניהן ביחד, דהיינו להדליק נר אחד מנר בית הכנסת, ולא יבדיל על נר עצמו של בית הכנסת לחוד, שבזה בודאי יוצא, וה"ה אם היה לו נר אחד בביתו שהיה דלוק מבע"י ידליק ממנה עוד אחד ויברך על שניהן ביחד,

עיצומו של יום מכפר

כתב החינוך ב'מצות עבודת יום הכיפורים' (מצוה קפה) וזה לשונו: "משרשי המצוה, שהיה מחסדי האל על בריותיו לקבוע לחן יום אחד בשנה לכפרה על החטאים עם התשובה שישבו, שאילו יתקבצו עונות הבריות שנה שנה תתמלא סאתם לסוף שנתים או שלוש או יותר ויתחייב העולם כליה, על כן ראה בחכמתו ברוך הוא, לקיים העולם, לקבוע יום אחד בשנה לכפרת חטאים לשבים".
 מוסיף החינוך עוד: "ומתחילת בריאת העולם יעדו וקדשו לך, ואחר שיעדו האל ברוך הוא אותו היום לכפרה, נתקדש היום וקייבל כח הזכות מאיתו יתעלה עד שהוא מסייע בכפרה. וזהו אמרו זכרונם לברכה הרבה מקומות 'יום הכיפורים מכפר', כלומר שיש כח ליום בעצמו בכפרה בעבירות קלות".
 מתוך דברים אלו נוכח אתה לדעת את גודל האהבה ועוצם הרחמים המרובים הספונים וטמונים ביום הקדוש הזה אשר בכוחו ובסגולתו לטהר אותנו מכל חטאותינו ופשעינו, שהרי לו לא היה יום זה 'אחת בשנה' מדי שנה בשנה, הרי שלא היו יוצאים אלא שנים מועטים וחלילה היו מגדישים הבריות את הסאה בחטאים עוונות ופשעים, והיה העולם מתחייב כליה רח"ל.
 אבל עתה כאשר יש לנו את יום הכפורים, אשר מתחילת בריאת העולם התייחד והתקדש לתשובה מחילה סליחה וכפרה, הרי שמיטהרם אנו מכל חטא ופשע ועל ידי כן ניצולים אנו מגיא צלמוות לחיים טובים ולשלום.

עד היכן מגעת כוחה וסגולתה של האי יומא קדישתא, זאת נדע מהתנא הקדוש רבי, שסבר (יומא ג.) שעיצומו של יום מכפר ואפילו אם לא שב בתשובה, כי עצמותו של יום גורמת להיטהר ולהתכפר מן החטאים, ואפילו לרבנן החולקים עליו וסוברים שאין יום הכפורים מכפר אלא לשבין - והלכה כוותיהו, גם הם מודים שעיצומו של יום מכפר, אלא שכתנאי לזה צריך להקדים בתשובה.

הקב"ה סיבב את כל הסיבות ליום זה שיהיה ראוי לתשובה

ומדי דברי בו בינו נא והתבוננו כיצד סיבב מסבב כל הסיבות והכין את כל התנאים שיהא יום זה יום מחילה סליחה וכפרה. ראשית כל מתקרב אלינו הקב"ה ביום זה ביותר בכדי שנוכל אכן לשוב אליו יותר בקל, כדכתיב (ישעיה נ"ה, ו) "דרשו ה' בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב", ואמרו עלה בגמרא (ראש השנה יח.) "אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים", שבהם קרוב השי"ת אלינו ביותר וכל מי שרק יחפוץ לשוב אליו הרי שפתוחה ידו לקבל שבים, ולמרות שבכל השנה כולה לית אתר פנוי מיניה ומלא כל הארץ כבודו, מכל מקום ישנה בחינה שהקב"ה מתקרב אלינו יותר מבזמנים אחרים.

שנית לזה, שבימים זה מסלק הקב"ה את השטן הוא יצר הרע לבל יוכל להשטין כלל וכלל, שלא יהיה כמסך המבדיל בין ישראל לאביהם שבשמים, כדאמרו רבותינו בגמרא (יומא כ.) כי 'השטן בגימטריא שס"ד', וידוע הרי שבמשך ימות השנה ישנם שס"ה ימים, נמצא שהשטן יכול לקטרג רק שס"ד ימים ואילו ביום אחד אינו יכול לקטרג, ואילו יום זה, יום הכיפורים שאז אין לו רשות להשטין.

נוסף על כן, ראה ביספר החינוך ב'מצות שביטת ממלאכה ביום הכיפורים' (מצוה שיז), שנתן בו טעם למצוות השביטת ממלאכה ביום הכיפורים כדכתיב בתורה (ויקרא כג, לב) "שבת בשתון הוא לכם". וכה כתב: "משרשי המצוה על צד הפשט, כדי שלא נהיה טרודים בשום דבר, ונשים כל מחשבתנו וכל כוונותנו לבקש מחילה וסליחה מאת אדון הכל ביום זה, שהוא נכון לסליחת העוונות מיום שנברא העולם".

הרי לך שמסבב כל הסיבות סיבב ותיקן את יום זה שיהיה ראוי לשוב בתשובה שלמה ואמתית מלפניו יתברך, בין מצד הקב"ה בעצמו שמתקרב אלינו ביותר ביום זה ופושט את ימינו לקבל תשובתנו, ובין על ידי שסוכר את פי השטן לבל יוכל להשטינו ולהוציא את זיבתנו רעה, וגם שבימים זה פנויים אנו מכל מלאכה ושאר עניינים הטרודים את הדעת וממילא יש לנו את מלא הזמן להיות עסוקים וטרודים אך ורק בעבודת התשובה.

יש לייקר כל רגע של היום הקדוש

אי לך ראי לכל אחד לייקר ולהחשיב למאד מאד כל רגע ורגע של היום הקדוש והיקר הזה, הוא אוצר יקר מדי בכדי לאבדו. הגאון רבי נפתלי אמסטרדם יצ"ל כותב באגרת על רבנו, רבי ישראל סאלאנטער זצוק"ל, שכל חודש אלול היה חוזר ומשגן שנישמר וניהר ביותר על המרגלית הטובה של יום הכיפורים שלא תיאבד, ועד כדי כך היה רבי ישראל מייקר ומפליא את מעלת היום, עד שאמר כי אילו הקב"ה היה שואלו במה הוא חפץ, היה עונה שהוא משתוקק לזכות לעוד יום כמו יום הכיפורים.

צריך להחשיב את שעת הכושר יקר המציאות זה שבו הקב"ה מוחל לעוונותינו ומעביד אשמותינו, ולהשתדל על כל רגע לבל ילך להבל ולריק ולא יפסד, ולכן כל אימת שיש לו איזה זמן פנוי ביום זה, כגון בזמנים שבין התפלות וכדומה, לא יבלה זמן זה בדברים בטלים, ואפילו בשניה יראה למעט עד כמה שדבר זה בידו, אלא יראה למלאות את זמנו באמירת תהלים או תלמוד תורה וכיוצא באלו, ירבה לשפוך שיח ערב לפני בעל הרחמים שיחוס וירחם על נפשו שיזכה לתשובה שלימה ואמתית, שתצא נשמתו צחה ומצוחצחת וזה וברה ויזכה להיחתם לחיים טובים ולשלום.

וישעיי - ביום הכיפורים

ועל דבר זה אמרו רבותינו שאין לך ישועה גדולה מזו שנתן לנו הקב"ה במתנה את יום זה של יום הכפורים שבו מושיענו הקב"ה מכל מלאכי המשחית החפצים להעכיר את פנינו ולהביא את חטאותינו לפני המלך, ובקרוב עלינו מרעים לאכול את בשרנו המה כשלו ונפלו, כי הקב"ה אינו נותן להם להתקרב, ותמורת זה נותן לנו מחילה סליחה וכפרה.

על דבר זה כבר אמרו במדרש (ויקרא רבה כא, א) "לדוד ה' אורי וישעיי" (תהלים כז, א), 'אורי - בראש השנה, וישעיי - ביום הכיפורים', כי כפי שאמרנו הקב"ה מושיענו בזה שעומד לימין אבינום בדעת להושיעם משופטי נפשם, מן המשטינים והמקטרגים העומדים עלינו לכולותינו ואין הקב"ה מאזין להם ותמורת זה מחונן אותנו מאוצר מתנת חנם במחילה סליחה וכפרה.

הכנה ליום הכיפורים

פירש רש"י: "כנשר יעיר קינו - נהגם ברחמים ובחמלה, כנשר הזה רחמני על בניו, ואינו נכנס לקינו פתאום, עד שהוא מקשקש ומטרף על בניו בכנפיו, בין אילן לאילן בין שוכה לחברתה, כדי שיעורו בניו, ויהא בהן כח לקבלו".

"יעיר קינו - יעורר בניו. על גזליו ירחף - אינו מכביד עצמו עליהם, אלא מחופף, נוגע ואינו נוגע".

"אף הקב"ה, 'שדי לא מצאנוהו שגיא כח' (איוב לו, כג), כשבא ליתן תורה לא נגלה עליהם מרוח אמת, אלא מד' רוחות, שנאמר (להלן לג, ב) 'ה' מסיני בא וזרח משעיר למו, הופיע מהר פארן ואתה מרבבות קודש' ע"כ.

בשבת זו שבת שובה מכינים ישראל את עצמם בתשובת לב ונפש, לקראת יום הכיפורים הבא עלינו לטובה.

ואמר הרה"ק מאלכסנדר זצוק"ל בעל "תפארת שמואל", בשם אחיו הרה"ק בעל "ישמח ישראל" זצוק"ל, שהכתוב דגן מורה על ההכנה לקראת יום הכיפורים.

שכשם שהנשר הזה רחמני על בניו ואינו בא אליהם בפתאום, רק מקשקש ומטרף על בניו ומכין אותם לקראת ביאתו. כן השי"ת ברוב רחמיו על עם סגולתו אינו נכנס לקינו פתאום, היינו ליום הקדוש יום הכיפורים. אלא מקשקש ומטרף על בניו, רצה לומר, שהכין בתחילה עת וזמן לעשות תשובה, הוא בחודש אלול בבחינת 'ודרך תשובה הורית'. ואחר כך בראש השנה ובעשרת ימי תשובה, ורק אחר כך יום הקדוש והאדיר, כדי שנוכח ביום הדין.

וזהו שרמז רש"י ז"ל 'על גזליו ירחף', שאינו מכביד עצמו עליהם לבוא אליהם בפתאום, רק "יעיר קינו", מקשקש ומטרף עליהם לעורר את לבבם בתשובה שלמה, כדי שיכינו את עצמם ליום הגדול והקדוש יום הכיפורים, לזכות להיכנס בחתימה טובה, בספרן של צדיקים, אמן.

[ספר "מאורן של ישראל" - פרשא דידן]

-> <->

הרה"ק רבי זוב בער זצוק"ל, המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, שלח פעם שניים מתלמידיו לעיירה אחת, כדי להשיב שם לב ישראל בתשובה לאביהם שבשמים, לרוממם ולקרנם לתורה ועבודת השם יתברך.

התלמידים הנאמנים יצאו לדרכם, ובבואם אל המקום ניסו מתחילה לדבר אל ליבם, ולעורר את לבבם אל תכלית החיים, ולקרנם ליראת שמים. אך עד מהרה ראו והבינו שאין דבריהם עושים רושם מספיק, מחמת שיהדי אותה עיירה היו עמי הארץ גמורים ורוחקים מאוד מן התורה, ולא היו להם 'כלים' ראויים כלל כדי לקבל דברי מוסר וההתעוררות.

התלמידים לא אמרו גואש, את פקודת רבם שמרה רוחם, והחליטו שאינם זזים משם עד שיקיימו השליחות שפקד עליהם רבם, המגיד הקדוש.

לפיכך התיישבו הני תרי צנתרי דדהבא בבית המדרש המקומי, והחלו לעסוק בעצמם בלהב אש בתורה ובתפילה ועבודת השם יתברך כדרכם בקודש. והנה החלו התושבים לראות מקרוב ולהתבונן כיצד צריכה להיראות תפילתו של איש ישראל, ומה היא איכות 'גייעת התורה' בנאמנות, כיצד מקפידים על קלה כבחמורה בשמירת התורה והמצווה. מה היא שבת קודש, ומהי שגב מעלתה, וכל כיוצא בזה.

שני התלמידים לא מיהרו לעזוב את המקום, בראותם שכל שנוקפים הימים כן מתחילים אנשי העיר להבין ולקלוט עד היכן מגיעים הדברים. היהודים הפשוטים החלו להתחבר

אל שני הצדיקים האורחים הדגולים שהתיישבו לזמן מה בעירם. והם השיבו להם מנה אחת אפיים, לימדו אותם דרכי תורה ויראה, ורוממו את מדרגתם להתעלות רוחנית נפלאה.

כמחצית השנה ישבו שני התלמידים באותה עיירה במילוי שליחות רבם, ורק לאחר חצי שנה שבו מעזריטש אל רבם הגדול.

בגעים שאל אותם הרבי לכל קורותיהם באותה עיירה, ומדוע נותרו שם זמן רב כל כך?

סיפרו התלמידים לפניו דברים כהווייתם, שכשניסו מתחילה לדבר אל ליבם מצאו שאין הם מבינים כלל את אשר לפניהם. ולכן הוכרחו להתהלך עמהם בדרך אחר, על פי מה שאמר הכתוב

(דברים כח, י'): "וראו כל עמי הארץ כי שם ה נקרא עליך, ויראו ממך". - מבואר שבשביל 'עמי הארץ' לא יועילו דברי מוסר ואגדה, רק צריכים לראות הישרות בעיניהם. ומתוך שיקים בהם "וראו כל עמי הארץ כי שם ה נקרא עליך", אז ממילא יושפע עליהם יראת שמים טהורה, "ויראו ממך", וישנובו בתשובה שלימה לפני קונם!

[פרטיות, קובץ 58393]

-> <->

מין אי"א הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זצוק"ל דיבר בקדשו בעניינה של תשובה בשבת שובה, ובעשרת ימי התשובה. כי אמנם כל ישראל כולם עוסקים במצות התשובה בימים המקודשים הללו, והכל חפצים ליראה את שמך. כמ"ש בסליחות לליל זכור ברית: "אמנם שבו כולם בלב ונפש לחלוט". - אבל חילוק גדול יש בין הרשעים שעושים תשובה, לצדיקים העוסקים בתשובה.

כי הרשע עושה תשובה מן העבירות שבידו, באשר הרבה לחטוא ולפשוט במשך השנה החולפת. אבל הצדיק עושה תשובה על המצוות שעשה, כי מן העבירות בודאי אין בידו כלום, שעל כך נקרא צדיק בהיותו נקי מן העבירות. אבל התשובה שעושה היא על התורה והמצוות שפעל ושעשה, שמא לא קיים אותם בשלמות הראוי, שאף המעשים הטובים צריכים תיקון ותשובה.

כמו שכתב רבינו הרמח"ל זצוק"ל בספר "מסילת ישרים" (פ"ג בביאור חלקי הזהירות), וז"ל: "הודיעונו חכמינו זכרונם לברכה באמרם (עירובין ג'): נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, ועכשיו שנברא יפשפש במעשיו, ואיכא דאמרי ימשמש במעשיו. ותראה ששני הלשונות הם שתי אזהרות טובות ומועילות מאד, כי הנה ה'פושש' במעשים הוא לחקור על כלל המעשים ולהתבונן בו, הנמצא בהם מעשים אשר לא יעשו אשר אינם הולכים על פי מצות ה' וחקיו, כי כל אשר ימצא מאלה יבערם מן העולם. אך ה'משמוש' היא החקירה אפילו במעשים הטובים עצמם, לחקור ולראות היש בעניינם איזה פניה אשר לא טובה, או איזה חלק רע שיצטרך להסירו ולבערו. והרי זה כממשמש בבגד, לבחון הטוב וחקו הוא או חלש ובלוי, כן 'משמש במעשיו' לבחון תכונתם בתכלית ההבחנה עד שישאר זך ונקי. כלל הדבר, יהיה האדם מעיין על מעשיו כולם, ומפקח על כל דרכיו" עכ"ל.

[מתוך שיחה במוהות התשובה, כלליות קובץ 584]

-> <->

סיפר הגה"צ רבי זאב [וועלוויל] ציציק זצוק"ל, שבעת שנתמנה הרה"ק בעל "בית ישראל" מגור זצוק"ל לרבי ומנהיג על העדה, אחר פטירת אביו האדמו"ר הזקן מגור זצוק"ל, הלך להשתתף בטיש הראשון | הפשך בעמוד ד' <

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

בטחון ובריאות

מידי בוקר אני משתתף בשיעור קצר של כרבע שעה עד עשרים דקות בשער הביטחון שבספר חובת הלבבות, השיעור שינה את חיי ואת חיי המשתתפים ללא הכר הלימוד בספר נוסך רוגע ושלווה פנימית ומוציאה את האדם מהנהגת הטבע להתנהגה של השגחה פרטית ממש.

באותו בוקר הרב המוסר את השיעור נאלץ להיעדר אז ביקשו ממני שאמסור את השיעור במקומו. מסרתי את השיעור שעסק באותו יום בעניין חובת האדם לשמור את בריאותו ולחזר אחר אמצעים להיות בריא, וכשם שאסור לאדם לומר שהוא בוסח בה' שאם נגזר עליו לחיות יחיה גם אם יקפוץ מהגג או שישתה את סם המוות כך הוא גם אמן על בריאותו ועליו להישמר ממאכלים המסכנים את בריאותו או כל דבר אחר... הרחבתי את הידיעה והוספתי סיפורים מגדולי הדורות שהקפידו לשמור את בריאותם כגון המעשה בחזן איש שמישהו ראה אותו מטייל בחוץ בסיבוב היומי שלו כמצוות הרופא עליו ושאלו אם אין בזה משום ביטול זמן? הגיב החזן איש ואמר: "אילו האדם היה יודע כמה חביב בעיני ה' שאדם משמר את בריאותו גופו שניתן לו בפיקדון היה טורח הרבה לבריאותו."

ועוד סיפורים כהנה וכהנה.

בגמר השיעור נסעתי לדיאטן, אליו הפנה אותי הרופא, בעקבות בדיקות דם לא הכי מלבבות... ישבתי אצלו והוא אסר עלי חלק גדול מהמאכלים האהובים עלי ביותר באיסור גמור.

בתחילה חשבתי בליבי שהוא יגיד מה שהוא רוצה ואני אעשה מה שאני מבין, כלומר: אשמור על התזונה אך לא בקיצוניות שכזו...

עודי מהרהר ולפתע חזר אלי במוחי שחזור מהיר של השיעור שלפני כמה דקות אני עצמי מסרתי בהתלהבות והנה אני בעצמי כבר הולך נגד רצון הבורא... הלוא אם הבורא היה רוצה שאוכל את הדברים הללו אזי שלא הייתי חולה ועתה שכך רצונו ומצוותו איך אוכל להמרות את פיו? תיכף קיבלתי על עצמי את מצוות המלך באהבה ואני מקפיד להיצמד לכללים ובוזה עושה רצונו בשמחה. אילולי השיעור ככל הנראה שלא הייתי מקפיד לגמרי ובזכות השיעור אני עושה זאת באהבה גמורה.

אני מפרסם את הסיפור שלי כדי לחזק רבים אחרים במצבים שונים שבהשקפה נכונה אפשר להצליח בקלות לשמור על רצונו יתברך.

בעל המעשה: כ.ר

הפענוח לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזמן לשלוח א' ר' שפחה ספואלס
בפקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

יום כיפור
י' תשרי תשפ"א
 זמני הדלקת נרות ומצ"ש

הדר"ג 5:54
מוצ"ש"ק 7:05
ר"ת 7:40

סוף זמן קריאת שמע ותפילה 8:47 | **סוף ת"א 10:05**
סוף ש"ב 9:31 | **סוף ת"ב 10:30**

הזמנים לפי שיעור קיי"ו

כדרכם של הצעירים הריקים בימים ההם, להפליג לארצות המזרח אחרי הצבא. אולם אביו התנגד מאוד לטיול קלוקל זה, שאין בו אלא 'בוהמה' התפרקות וירידה אלי פי שחת. האב חשש לשלמו של בנו בגוף ובנפש בהתהלכו לאיבוד במרומי הרי ארטס...

בצר לו השיח האב את ליבו בפני רבו הק', ואמר שהוא אובד עצות, ואינו יודע כיצד להניא את בנו מטויל מזור זה. אך להפתעתו אמר הרבי שאין זה ראוי להילחם עם הבחור מלחמה קשה כזו שבין כך לא תועיל מאומה, מאחר שכבר מנוי וגמור עמו להפליג מזרחה. רק זאת תבקש מבנך, אמר הרבי, שבטרם יציאתו לנסיעתו יבוא אלי לברכת פרידה כנהוג. לזאת לא התנגד הבחור, ואכן באחד הימים בטרם הפלגתו החרו, עלה לירושלים עיר הקודש ונכנס למעונו של הרבי שבשכונת 'כרם אברהם' הידועה. הרבי קיבלו בחביבות ובאהבה, הוא לא הטיף לו מוסר על דרכו הנלווה, ועל מראהו הקשה... רק תחת זאת קרבו והרעיף עליו חיבה יתרה. מתחילה כיבדו באכילה ושתייה נעימה, באומרו שעליו להטיב את לבו מדרך הארוכה שעשה מתל אביב...

ולאחר מכן כשביקש הבחור את ברכת הפרידה [גיזעגוע], הוציא הרבי מכיסו שטר כסף נכבד, ואמר: דאס איז פאר 'שליחות מצוה' געלט! - כאשר נודעת אותה סגולה לשמירה בדרך, שמפקידים ביזו סכום כסף לחלקו לצדקה, ובכך נעשה הנוסע לשליח מצוה, והרי שלוחי מצוה אינם ניזוקים! והנה מה מאוד נדהם אביו וכל משפחתו, כשחזר הבחור עם כיפה גדולה לראשו, ונעשה שם בהודו לבעל תשובה גמור! - התברר שאותה אהבה שהשפיע עליו הצדיק, והמיני שהטיל עליו בשליחות מצוה, חדרו עמוק ללבבו, ובהיותו בניכר במרחק חלה תמורה גדולה בנפשו, וכשראה כל אותה ריקנות שאין בה כלום, כי אם חיים נחותים מלאים תאוות מאוסות וארציות, החליט לעזוב את דרכיו המקולקלים, ונעשה בעל תשובה למהדרין, ובזמן קצר לאחר מכן הקים בית נאמן לתפארת בית ישראל, ויהי לפלא!

[טיב הוכרונות' הרה"ק מלעלוב זצוק"ל]

בסוגיא החדשה שלומדים זה עתה בלומז'א, והחזון איש הפליג עמו בלימוד בנעימות מיוחדת וסבר פנים יפות, ולא דיבר עימו מענין כישלונו כלום! רק אמר בסיום השיחה, שנהנה מאוד לדבר עימו בלימוד, ודבריו היו לו למשיב נפש, וביקשו לסור למעונו גם בשבוע הבא!

לאחר שיצא הבחור, הסביר החזון איש, שראה על אותו בחור שכל סיבת נפילתו היא רק מחמת שחסרה לו 'חשקת התורה', אין לו מספיק טעם בלימוד, והוא רחוק מהרגשת מתיקותה של תורה, ותו לא מידי! - לפיכך נכנס עמו בתלמודו, ומתוך אותה שיחה החל הבחור להרגיש הטעם שבתורה, שיקרה היא מפנינים, וגם שמח מאוד כשרבן של ישראל החזון איש בעצמו נהנה לשמוע את סברותיו!

במשך השבוע שלאחר אותה פגישה עם הצדיק חל מפנה עצום בנפש הבחור, ליבו כמו נדלק בשלהבת של תורה, הוא הכניס עצמו כל כולו בעומקה של סוגיא, והכין את עצמו היטב, כדי שיהא תלמודו מסודר בידו כשיעמוד לפני החזון איש לדבר עמו בלימוד. ברם למגינת כל לב, בשבוע שלאחר מכן כבר נסתלק החזון איש זצוק"ל לשיבה של מעלה, והפגישה השנייה שתוכננה כבר לא יצאה אל הפועל.

אולם הניצוץ שהצית החזון איש בליבו של הבחור לא כבה, רק הוסיף והלך ונעשה לאש קודש. האהבה הגדולה שהחזיר החזון איש בליבו באותה פגישה, ושמחת התורה שהראה לפניו, הביאה את אותו בחור לפני ולפנים. הוא שב בתשובה שלמה מכל מעשיו, עזב את כל השטותים, והכניס עצמו כל כולו בהתעלות התורה [שטייגן], עד שברבות הימים נעשה לגברא רבא, תלמיד חכם מופלג, שהעמיד דורות של תלמידי חכמים יראים ושלמים.

[פסיקות קובץ 149093]

אחד מחסידיו של האדמו"ר הק' רבי אברהם מלעלוב - ירושלים זצוק"ל, בנו הגדול של הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זצוק"ל, היה בעל תשובה מובהק שהתגורר בעיר תל אביב. בעקבות ביקורו של הצדיק לפני שנים בתל אביב נכרך אחריו, עד שהחזיר בתשובה שלמה. והנה ברבות הימים הסתבך אחד מבניו של האיש, ופרק מעצמו עול תורה ומצוות ל"ע. הוא נעשה חילוני גמור, ה' ישמרנו, התגייס לצבא הכופרים, ועם סיום השירות רצה לצאת עם כמה מחבריו לפלוגה לטיול ארוך של כמה חודשים במזרח הרחוק, בעיקר בארץ הודו הענקית, הבחור, שידע והבין קצת בלימוד, שיתף את החזון איש

שערך ברמה בבית מדרשו שביירשלים ת"ו. בשיתח קדשו דיבר אז הרבי הק' דברים כדרבנות בעניינה של תשובה, והיה מעורר מנהמת לבו את ישראל לתשובה וקרבת אלקים. והעיד ר' זאב שהיתה אז התעוררות גדולה מדברי קדשו.

בין הדברים הזכיר את אמרתו הנוקבת של השרף הקדוש מקוצק זצוק"ל, שאיש ישראל צריך תמיד להחזיק בשני 'כיסים' גם יחדיו. כיס אחד של זריזות, לעוררו תמיד שכבר 'מאוחר' מאוד, ועליו למהר ולשוב בתשובה, ולהספיק לתקן את כל מה שצריך לתקן, כי הזמן אין רץ... ומאיזן ב'כיס' השני יחזיק את המידה ההפוכה, לומר שאף פעם לא מאוחר... וגם אם נפל וחזר ונפל, תמיד שערי התשובה פתוחים לפניו, לעזוב את דרכו הרעה ולשוב בתשובה לפני אביו שבשמים.

ולזה צריך חכמה ובינה, לדעת מתי להשתמש בכיס זה ומתי בכיס שכנגדו, הכל לפי העת והמצב, והחכם יתן אל לבו את דרכי התשובה השלמה תמיד, ושפתי פי חכם חן. [ס]

-> <-

בראשית ימיה של ישיבת פוניב'ז המעטירה, נודע לראשי הישיבה על אחד התלמידים שאינו מתנהג כשורה, והוא רועה בשדות זרים מכל המינים, רחמנא ליצלן. לאחר שהתברר הדבר לאשורו, ונודע שאכן אותו בחור סורר שקוע עד צוואר ושטוף באותה רעה ההורסת כל חלקה טובה, נזרק מן הישיבה בבושת פנים.

בבני ברק של אותם זמנים היה יהודי צדיק וירא שמים מרבים, ה"ה הרה"ג רבי צבי קובלסקי זצ"ל, שהיה מקורב למרן החזון איש זצוק"ל ומבאי ביתו. - וכראותו את אותו בחור מתרחק ונופל מדחי אל דחי ריחם מאוד על נשמתו הטהורה, ונכנס לשוחח על כך עם החזון איש, אשר כדרכו ביקש לשמוע את כל הפרטים לאשורם.

לאחר בדיקה חרישה היטב, הסיק החזון איש שאין כאן כי אם תאוה קשה המבלבלת את דעתו וליבו של הבחור. ולפיכך הציע לר' צבי לשלוחו לישיבת לומז'א המפורסמת שבפתח תקוה, ולומר לראש הישיבה שזו בקשה אישית של החזון איש, לקבל את הבחור ולשבצו בישיבה.

הבחור אכן התקבל לישיבה, מחמת אותה בקשה מפורשת של החזון איש, אך מהר מאוד חזר לסורו, לא חלפו שבועיים ימים מיום הגיעו לישיבה החדשה, והנה שוב נפל לאותה שוחה והלך פתי אחר יצרו הרע.

כשנודע הדבר לחזון איש, ביקש לקרוא אליו את אותו בחור. חשש רבי צבי שמא יגעו בו החזון איש, ומחמת חולשת נפשו של הבחור לא יעמוד בגערותו. אך מה מאוד הופתע כאשר העמיד את הבחור לפניו, שהחזון איש חיין אליו חיון רחב מלא אהבה בלטפו את פניו, והחל לדבר עימו בלימוד.

הבחור, שידע והבין קצת בלימוד, שיתף את החזון איש

תהא שנת אמונה פשוטה!

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט | דתורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצו"ב

 גליל גליליט	 Access Credit צ'יינג' סל' 02-6516090	לעילוי נשמת מרת אילה אהובה בת ר' יוסף ראובן יוחנן הכהן ז"ל • נדבת בנה יקותיאל מנחם •	לע"נ רבי דוד צבי ב"ר יצחק ז"ל נתרם ע"י בנו מנחם מרדכי הי"ו	לע"נ הינדל בת ר' משה ירמיהו ע"ה	לע"נ ר' ישראל נתן נטע ב"ר דוד צבי הכהן ז"ל זח ב"ר משה ז"ל
 קשת הרשת 02-6257948 info@keshet-hareshet.co.il	גרפצ'יק סל: 02-5002321 	לרפואת בועז בן מירה	לע"נ ר' דב ב"ר אברהם יעקב ז"ל נפטר ה' אלול	לע"נ שמחה בת רחל יחזקאל בן עמומה	לע"נ האשה מרים בת ר' דוד

יר"ל ע"י קהילת שבתאי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגונוך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענונינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173